

הלוות שבת כימן שיח

ביאורים ומוספיים

ולענין ערמוס, כתוב הגרש"ז אויערבך (שם), שאף על פי שהוועט של המים נשמר בתוכו למשך זמן, מ"מ מסתבר שאי אפשר לומר שנהחשב הוא כאמור, כיון שאין הדברים שב מרובים.

[מש"ב ס"ק עט]

דכין שנאינו מתקער מבשל כדי קליפה⁹².

(92) ולהלכה סייר רוחה ונורן מים קרים כדי לבנוו, דעתו והנראה אלשבד פאואר השבת ח"א ס"ג ס"ק לג') שבוחר, מיפוי שרך רוטב, שימושם סמיוכתו דבק חתוכת בש, מתבלש על ידי כר, מה שכן אין הדברים הנוגעים בסיר הרוחת, שמתערבים מיה, ואינם מטפיקים להתבלש. וכן כתוב הגרש"ז אויערבך (שם) שמוועט לענין את הדריך בשאנן רצוץ שיתהכומו המם. ולגהניא דבר גוש בעלה שנשארה בה שאירוט מرك שהצטען לגומי, דעתו הגראי קרליין (חותם חיב' פביס ס"ק ז') שבוחר, כיון שדבר גוש אינו מבשל לעצמת כמה פוטקסים (ואין בחיקום המرك תיקן שיש בו חשיבות עצל בני אדם).

[מש"ב ס"ק פ]

דאפק שר שילא גביע הקלי על-קיז'ה ליקי צורף⁹³.

(93) ולענין ס"י של ס"ק פ' כתוב, שאין חשש צירוף בଘלת של מתקצת בשאייטו מתכון לך, ולא הזכיר שאין זה פסיק דישא. ובעשה"ץ שם (ס"ק עז) אין לדבר המג'א בגין (ס"ק לו) שכחוב בשם המניין משנה שאנן פועלן בחשبة כמלאתה מכבה בפרט באשר העשרה אותה איתו מתכון לחצאה, אף על פי שהוא ספיק רישא. וכן כתוב בשעה"ץ לקמן (ס"י שבחר ס"ק סה) בשם המג'א (בגן על המג'א) רק מה שבח ס"ק פ' באשר שדרבי המגדר ממשנה לא נאמרו כלל על גודלה נזנברת בסרי שלד שטן. שכון שאינה כלל, אין אפשרות לצרפה בשאייטו מוקן לתקנתה, מהו שאנן כן בכלי בענינה, שכון שלמעשה נעשה הכל מותוקן יותר, העירוף אסור, וכן מבואר ביביה"ל לקמן וס"י תקי ט"ג ד"ה אבל).

[מש"ב ס"ק פא]

דכלי שני אינו כבשלא⁹⁴.

(94) ואף על פי שבמציאות אנו רואים שכשנותנים מים עטנים מועטים לחוך מים ורותחים תנטעאים בכל' שעוי, מתחממים כל' המים בשיעור שהיד סולדת בו, כתוב בחו' הרשכ"א (שבת נב, א) שחומם הדוא של המים הרותחים שכבר היו שם, ולא של המים הצוננים שנינו לתוכם. והקשה הגרש"ז אויערבך (שבח' פ"א הע' קנד) הרי כשמניהם מים בשקיות נילין בוחר מים ורותחים הנמעאים בכל' שעוי, מתחממים הם בשיעור שהיד סולדת זו, ומודוע לא יהש הדריך בבישול. והוועט (שווית מנוחת שלמה חיב' ס"י לד' אות כב), שאף אם נאמר שבאמת אסור הדריך, אם כן מסתבר שאף כאשר המים מותערבים, מתחממים הם בשיעור שהיד סולדת זו ומתחבלים, שהרי מוחומם הימיים שבקשיית מוכח שבכחים של מים שבכל' שעוי לבשל מים צונניים להוכם, ועל כל פנים מסתבר שפעולות הבישול שנעשה בהם אלה, אינה

Փחותה מהפעולה שנעשה בקהל הבישול, ונשאר בע"ע.

והגרא"ש אלישיב תירץ (שבת יצ' בישול פ"ח אות ב) שיש לחלק בין מים צוננים שעומדים בפני עצם בכל' שעוי, מתחבלים בו, ובין מים שנתערבים עם המים שבכל' שעוי, שאינם מתחממים כל' כר, משום שמתערבים.

[מש"ב ס"ק פב]

לחוּן מים צוננים מועטים שיתהכלו על-ירם⁹⁵.

(95) ולערות מיהים לתוכו כוס שנשאר בה מעט משקה מבושל שהצטען, דעת החזו"א (זה השלחן ח"א ס"י שיח) שבוחר, כיון שנחשב הדריך בפסק רישא ולא ניחא לה זריש לצורף את דעת הרשות' המובאות בבאי לעיל סי', שערוי מכך ראשון נחשב בכל' שעוי. וכן כתוב בשורת אגרות משה (או"ח ח"א סי' צג וח"ד סי' עד בישול אוט יט) שכשיש המשך במילואים עמוד 48

[מש"ב ס"ק עד]

קונמא לנו רהא מבשל כדי קליפה, ואפלו כדי עבד אסורי⁹⁶.
(89) אומנם לעיל (ס"ק ב) העיר, שבמעשה שנחקקו בו הפטיסים אם אסור הוא בשבת, אם נעשה. אין אישור להחטה ממנה ביריעת, והרי עירוי נחלקו הראשונים אם דין כבישול או לא (כמושב בא"י).

[מש"ב ס"ק עה]

אפשר לתקן צוננים באקבטי שהמשהן כן הפצען לתוכה⁹⁷.
(90) ובביאור הדריך כתוב רשי' (שבת מ, ב), שכון שמנחים החכין לתוכו האמבטי ישירות מהמעין, משבים הם ממנחים בכל' ראשון. ומטעם זה כתוב בשווי' תרומות הדשן (ס"י קפא), שמים המקלחים מקרורה רותחת ווחלים ישרות ל夸ורה אחרית, הקילוח מחרבר, וחשב הדריך בעירו מוכלי ראשון, והביאו הרומי' (ויעיד סי' צב סי' ז). לגביו קילוח הבא מהמעין, מבואר בפמ"ג (אי"א ס"ק לו) שאף לאחר שנקט הקילוח נחשבים המים הבאים ממנה כמנחים בכל' ראשון. וכן כתוב רשי' הדריך מהמעין והוראות מהחו"א החמיר החזו"א (טעמא ודקרה בסוף הספר מהונחות והוראות מהחו"א) אותן יא, חוט שני חיב' פכ"ט ס"ק ג' עט' קע) להחשיב את המים שבכוסות אותן יא, חוט שני חיב' פכ"ט ס"ק ג' עט' קע) להחשיב את המים שבכוסות שעירו לתוכה מיחסים העמוד על גבי האש, כמנחים בכל' ראשון, ולכון נהגו ביבתו בעת הכננת התה לשוקר את המים שבכוסות זו לבוט' שנייה ואחר כך לבוט' שלישית ולהזכיר את התה בבט' ואחרונה, כרוי שייחסב הרבר שהכינו את התה בכל' שליש' (וראה מה שכתוב לעיל ס"ק לט'). מאייד החמודי וניאל (ויעיד הל' כל' ראשון ס"ק א, עט' קב) כתוב, שלאחר שננטק הקילוח, אין מים אלו נחשבים אלא בכלי שני.

ולહלכה, דעת הגראי קרליין (חותם שני שם) שמעירך הדריך יש להקל

להחשייב את הכוס שעירו לתוכה מיחסים ככל' שני, ביוון שמדובר החווות דעת (ויעיד שם ס"ק בג) מבואר שאין להזכיר בו לאחר שננטק הקילוח, ואף שאר הפטיסים לא הוציאו ענין והובילו שבח, אלא שמי יש מקום להזכיר כתורות הדשן, והוועט, שייתכן שאף החזו"א לא החמיר בדבר מן הדין, אלא רק בתורת חומרא.

והגרא"ז אויערבך (שולחן שלמה ס"ק מ) כתוב, שייתכן שהחומרא

באמבעט נאמורה אך לא ביטום הזרומים על גבי הדריך במקום אחד ומן

רב, או דוקא באמבעט שכולה כל' אחד המים ו/or מים מהמקצה אחד

אל הקצה השם, ולכון אין חומם מתמעט בשעת הקילוח, אך בעירוי

באידר, יתכן שאף התרומות הדשן יודה שאין המים נחשבים כמנחים

בכל' ראשון. וכן דעת הגראי' אלישיב (שבת יצ' ביריב' אוות ב) שחייב בישול פיריב' אוות ב

שהכוס שיעיר לתוכה אינה נחשבת כל' ראשון, כיון שלא התהממה מהאש עצמה, ומבהיר בתוטס' (שבת מ, ב) שרך כל' שעמד על גבי האש

והחומרה ממנה, נחשב בכל' ראשון.

ולגבי עירוי מים מיחסים על גבי כל' עם משקה כדי לחמם את המשקה, מבואר ברומי' (ויעיד סי' צב סי' ז) ובשי' שם (ס"ק לה) שעירוי מכל' וראשון על גבי כל' אינו מבלע במאלל שבכוסות, אלא רק בכל'

עצמו, מבני שעירוי מבלי' כדי קליפה בלבד, והכל' הווא קליפה. אכן,

לענין בקבוק תינוק הנמצא בתוך כל', ומערם על גבי מהיחסים כדי

לחממו, ולאחר העירוי ממשיך הוא להחמיים ממי העירוי שבכל' ,

דעת הגראי' קרליין (חותם שני שם עט' קע) ש衲חטיבים המים כמנחים

בכל' ראשון, בדין דמים ש衲חטיבים מהמעין, ומשבלים הם אף את

המאכל שבתוך הבקבוק.

[מש"ב ס"ק עז]

אף-על-פי שהאמבעט הוא פלי' שנינו⁹⁸.

(91) ואף על פי שהחומרה איננו נדל על ידי ריבוי חימונם, שהרי בטבעם אינם יכולם להחמיים יותר ממאה מעלה, כתוב הגרש"ז אויערבך (שולחן שלמה ס"ק מה), שייתכן שעידי שמתוחמים המים הרבה, והם מים רבים, יכולם גם לבשל אף על פי שמנחים הם בכל' שעוי, ועל כל פנים מדרבן.

כלן באור בגולה

ש שמת מ"ב
בגולה וקומו
שורטט כבב
ת שם מ"א מקונה
ווגפרא א' שם
חוותאות

הלוות שבת סימן שיח

יא *אמבטוי (פרוש, כלי שגורוח ב) של פרחן שהוא מים (ב) חמין (ע) (אף-על-פי שהיא
כלי שני) (תוספות ואיש טורה עט) אין נוגין לה מים צוגן. שהרי מסמן ברפה. (ע) *אבל גומן הואר
(ב) מים חמין *שבועה האמבטוי (עט) לתוכה אמבטוי אחר של צוגן: יב חמם שפחה מטנו מים
 חמין, מפר להן לתוכו (ב) מים צוגן (ב) (קרובים) כדי לחשוף מים חמין (פ) לא לתוכה
 מים צוגן או צוגן לתוכה חמין, וזהו (בב) שלא יהיו יבלי ראשון, מפני שמתה מים חמין הרבה:
 הנה (פ) ואם המים מרבים כלכך שאי אפשר שיחבשו (פ) ורק שיפיגו צוגן, אפילו בכל רשות
 הנה (פ) ואם המים מרבים כלכך שאי אפשר שיחבשו (פ) ורק שיפיגו צוגן.

באר הדיבר

שהזוננים מרבים. ובראה לי דאסטר לתון חחית בשור רותח לרבע צוגן.
 ובין שאיו מתחבר כלכך קדילפה, וכ"ז בילוד-זאה פיקן צא סיד, גאנט
 ארכט, ע"ש: (בג) מרבים. ולא אמרין דאברה בבל, דורך שאין מבחן
 הא לאו פסיק רשותה הא, וכumbo כמ"ט פ"ב: ונראה שלאו מבחן און
 נאי לומר פסיק רשותה הווא ולטיב, מפני שעבשאה אונפנ עשרה מלאכה

באר הכלכה

ובפ"ל בסუיף ה בתג"ה זותה על החירארם שחייב דם עריה מפל רשות על
 בשרצ'יו על לחם איזיך לקלף. עז שט: * אמבטוי של קרכץ. וכי
 שרודה לכיס לשם לטל קליט פים חמין ולORTH בון אמריך פניו גני וונגליין,
 ודרס אס היומו מארכברשת. בילדשון קיטון שכ. גז שט: * אבל גומן
 וכו'. עז בקונה ברורה מה שפחה אס פס קרבן על חמון, גן פקע
 בגאנ-ארכט. ונראה לודם צמה אין חדר סולדה בען. אפלו לא חי בחלחה
 הפים צוגן קובין קליב פס-ון שרי, ראנ שבקופות כיב' עטדי א דיבור
 הפחדיל עיטני איימת בשון קובין, דבר הורה גאטן, רקסם מרבין און מטבחל
 חמונטה קובין אס איז שלא כרי כספין סמן גליכ' ועתש פשורי שלא
 ער-לינו קרבה מים צוגן, פס-ון שרי; והודע, אפלו בונען לתוך ספין פשען
 בגאנריא לדם פס קרבן כליך שיש בהן קני להקשין, פס-ון שרי, וכן פשען
 שפחים * שבועה האמבטוי וכו'. עז במשנה ברורה רפסון דעבון שקיין
 מטה"ה בפ"ה: * שבועה האמבטוי וכו'. עז גני, מישען מפיז
 חמונטה קובין אס האמבטוי הוא כליל רשות, ואס גני גלי עז, ומשען שקיין
 דלכלי עלא אפלו אס גראן מוטstein, וחריריגודים פפוקן בונ דעת
 היטהר, עז שט: * וזהו שלא יהיו בבל רשות. עז משנה ברורה רפסון
 לתוך צונן בענין פס-ון שקיין קרבין, פון שביב ספאנ-ארכטס וספאנ-ארכטס,
 וטשטע מאגנ-ארכטס גאט דעת קטור הואר גאנ-הונת כתיפות שפחים גן
 בקנרא גאנ-הונת קפוחיל עטון, עז שט במקצתן גאנ-הונת. קפוחיל גאנ-הונת
 לפקל חמון לתוך צונן אפלו בונען מוטstein, אך גאנ-הונת מחתון, עז שט.
 עז בפ"ל פיריה מאיר שפחים גאנ-הונת קרבה ומפקד דעתה פשר לשלך, וכן הואר נס-
 גן דעת גאנ-הונת א"ג קערין, וטען, זה לא תשב גרא עין שמאחבורין זה
 וטמלא קשיים הספין שפוח לתוכה קאנון כליכ' שני וארן כו' סולן צונן מוטstein
 להתקפל על-לינו גאנ-הונת, גאנ-הונת פס-ון קרבן דען לקלק בונה גדר דעת
 התופסן, רבעג באסדור ראנזא, וזה לא תושו: לאן גרא להונת דעה לדינא,
 פמי הנקול האירא שיעשון פשקה שקיון פא-ו-ש, רכונן שפוחטן מינעד יט
 למינו¹⁸: הרבה למשיחן ועריכון לרוץ גאנ-הונת¹⁹ ומפקד גאנ-הונת ארא-ו-ו.
 וביחס-שבט או גליל-שבט מעדין על תערובות זה מים חמין הרוח שבחבשו
 בקבשת בדור. באנ-הונת קרא זרים לחש לדעתה סולקה בתקופה
 יב (ב) מים צוין מרבים וכו'. אבל מועטין שיוכלו להתחפש
 מכם המהם עד שפחה אונד סולקה בון אסיה, אבל קרבין מטה,
 (ק) אפלו אס ימלא און כל ספלה בימים גוננים ועל-ידי-הזה זכל הפל לבודה לתוכה
 צוין מסוקים את הפל, וזה הואר גבר מלאתה הצוינין, שרתתת האור מפעפתו וקרוב להשבר, וטפחים מזרפין פעיפויין אפלו קבי
 שבי, בון שאין מתחפנן זהה, ולאו פסיק רשות הואר. דא-פ-שר שלא גאנ-הונת גאנ-הונת קיד
 מדא-ו-ו וויש אונר-ו-ו מרכנן: (פ) לתוכה מים צוין או צוגן וכו'. ובשיגון אונר-ו-ו אונר-ו-ו
 סולקה בון אמר ספוצובות, גאנ-הונת שרי גאנ-הונת בבל שרי, גאנ-הונת זון זון זון זון זון זון
 בבל רשות. זאם חמון הם בבל רשות אסורה לצוק בתוכם מים צוננים. (ק) והוא הידן דאסורה לצוק מים צוננים
 מועטים שפחים ולביל-זאה: (פ) ואס המים מרבין. קאי אצונן לתוך חמון, וכן אם חמון גאנ-הונת שרי. וען
 בחיר-ארכט שפחים ולביל-זאה גאנ-הונת בפל בשפיכה גודלה הפל בפעם אחת, אבל מעת אסורה לערות, (ק) שהרי מבשל מכב
 ומה יוציא מה שפחים אונר-ו-ו: (פ) ורק שיפיגו צוגן. ואפלו מועטין שיוכלו להתחפש
 (ק) מים צוין מרבים וכו'. אבל קרבין מטה,

שער חמון

(ק) מאנ-הונת. וען בפריד-ארכט: (ק) אליה נבה ורשות-שבט: (ק) חותמת-שבט ומאריך-ארכט: (ק) דבבל שני יש לסטך בנה על
 רשיי ורץ שפחים דהנטעריא טיריה פקליל השבר וקרוב להשבר, וטפחים מזרפין [ט] בין מושע בקנרא א' טוף
 טוף וכו': (ק) הינו שננטען לגמי, לפי מה שפחים בפ"א בטיער טו בנטה: (ק) ומכל פקים לעונן דרא-ו-ו דרא-ו-ו כרוכב, דש לס-ס-ס אונר
 מאנ-הונת זכלן פס-ון דאנ-הונת זון
 (ק) פ-אנ-הונת ופ-יר-ק-ג-ד-ים פ-ב-ל, עזן באור גאנ-הונת: (ק) יש לען, שהרי בבר קרי זון זון גאנ-הונת זון זון זון זון זון זון
 בין אונר מבשל ברגע ראשונה, וגם כאן אף שמתערב תקופה בהחמן. מכל מקום אין מטבחל תקופה עד שיישפר המשא: (ק) גאנ-הונת:

הלוות שבעת סימן שיה

באר הגולה 274

(כח) וְרַק שָׁלָא יִהְיֶה עַל כָּאשׁ (טו): יְגֵ' מְטֹר לִמְנָן (טו) קיתון של מים או של שאר משקדים (טג) (טו) בכללי שבי שיטש בו מים סמיון. אֲבָל בְּכָלִי רַאשׁוֹן אֲסֹר: יְדֵי מְפֻר לִמְנָן קיתון של מים או שאר משקדים בגניד האש ללקפיג אנטן. ובলבד שיתנהם רוחוק מהקש (כח) בענין שאינו יכול להתחמםᾳ ואותו מקום יעד שתהאה הניד סוללה (פרוש), מתחמת ונכנית) בו, (טט) והני מוקום שברסו של פינוק נכנית מקומן יעד שתהאה הניד סוללה (פרוש), מתחמת ונכנית) בו, "ויאפל לו לתהnic בז"ו, אֲבָל אָסֹר לְקָרְבָּו אֶל הָאָשׁ לְקָרְבָּו שְׁתַחַתְּהָא הַנִּיד סוללה בז, ויאפל לו לתהnic בו, שעה קיטהה שטפיג אנטו אסורה (זג) ביני שיכול להתbesch על שם: הנה (זג) ורווא הדין בפורות או שאר זברום סנאכלים פמות (לד) שגן סיין (מדרכי פ' כירוה), וען לאייל סיין רנו ס"ד: טו (צט) דבר שפתבש (זג) פלארפו וראה יבש, שאין בו מפרק, מפרק לתנייחו (צד) בוגדר המדרשה אפלו במקום שתהה סוללה בז. הנה (זח) ואפלו גבר שיש בו מפרק מפרק. (זח) וייש מקלני לופר, רכל שאינו נוטע נצטנן כבר. אֲבָל אָמָה הָוָה (זח) רותם, אפלו גבר שיש בו מפרק מפרק. (זח) וייש מקלני לופר, רכל שאינו נוטע נצטנן

באר חיטוב

בתווך הכלוי שני, דאייך חוויל התפנה, אלא עריך להיו מגלה להפעלה, ט"ז, ע"ש: (לד) שען סיין. כי אונכיך אסורה לתנן סמוך לאש, אֲבָל רוחוק מהקש אפלו דבר שאין נאכל במתות שהוא חי שרי, ולפאי סורו לתן אלגוניות או בלר עופרת סמוך לאש לחיקמו שם החא קרוב כ"כ שיכול לשתקך שם או לשורה,

משנה ברורה

(כח) וְרַק שָׁלָא יִהְיֶה עַל הָאָשׁ. והוא סדין סמוך לאש במקום שיכול להחbesch, פון לשפח וויזפה שב, וכדילקמה בעסיף יד: יג (פו) קיתון של מים. אף רטמים בלבד הילאי פלי' בסידן מפרק לענבר בותח קליל שני, ומפל' בסעיף יב, נקט על-ידי קליל מושום טפאי, לאשכמעין ובקליל ראשון אפלו על-ידי ספקתת כל' אסורה: (פו) בכל' שני. קליל שני מקורי בשערו מן קליל וראשון שהרמיוח הפמן בותחו לותח כל' זה⁽⁹⁶⁾, ומפר אפלו אם היד סוללה בו, אֲבָל אם שואב בבל ריכון מתוח קליל וראשון, יש אומרים רדיינו בבל רASH⁽⁹⁷⁾, ובפרט אם מהקהה הכליל ריכון מתוח עד שטעהה ורומה, וראייה קליל ראנון בז' וזה שמיון סוללה בו עד אזן אסורה. נאה שאמ העטן וחוחוש לעת התופעות ה"ל, * נאכל בבל ראנון אסורה. נאה שאם העטן שבלאי עליין מובים כל' שאי אבשרה שחבשל. שר, לא גוע ורבא דמסיק כל' מסחא שטענרכו מפלש. במקאר אבשרה נמי זבוב צתמאין: * ל' פיבג אנטן. ואפלו כי להפשiri נמי פטה, בון שלוא ייל' גלבוש תששור ר' מלחה בו ותוס בדר מה ע"א: * וראה בב' בכ' בוגדר סקודירה. ארוון עין. כי לא לשל פיקת ה McKay רעה קרי' מאפין, וען שם בפראז'אברה דלעטוי הוא סדין ריב' ריש צלי אמר בשיל, ואיך מפרק סכא בפסום נספער ביהטאר עאל אונחיזים: וכן נקהה בפסק

(ק"ל) ושים פהן שם בשול, שהמישבחין על-ידי זה. (קמו) אֲבָל לתנן רוחוק מהחש, אפלו דבר שאין נאכל במתות שהוא חי שני. (קמו) וופל מוקוד מפרק לתנן רוחוק מילוטית וכלי-יעופרת סמוך לאש לחיקתו (זג) לענבר שיכול להיו קתו שם או לשורף האלומית, וכך נאכל לא קרוב בצל' עד שיוכל תמי' דרבנן קמי' דבר שחתבש וכ'ו. סתום, נקיון שיבורן נחבש, שובי אין בזה ישבח ווינדר סרביה לחוך אותן. (טו) צב (צט) רשות מפרק אסורה מירפנן מפני שנראה כבקבש. או ישרו': טו (צט) רשות בלב סעמים לבשל כה, אפלו אסורה דרבנן ליא' נהרשב". ואין דורך בגין מושום בועל בשול. וכיון, אפלו אסורה מירפנן מימי' נהרשב". וען מה שבתוכנו לקפה בשם הרושא' ושסומר ריסומו לעדרה נס'ן אסורה אלא עריך לרוחיק קאת⁽⁹⁸⁾: (צג) בלא ארץ' וכו' והוא יבש. ראי לא היו בלב צב'ו, ומילא אסורה להעמידו במקומות שהצעס סוללה בז: (צד) בוגדר המדרשה, שאין דורך בגין אסורה אבל בפסעיף ד, ומילא אסורה להריש סעיף ד: (צד) בוגדר המדרשה. נקט גדר סמורה ולא אכל הבודנה, להוות שאריך לרוחיק קאת נצטנן, לפי מה שפסק המתבור בריש סעיף ד: (צד) בוגדר המדרשה. נקט גדר סמורה ולא אכל הבודנה, וכן נאוי לחתומי [הרא"ש]. וכן אתי (קיט) איזה אחרוזים שבחבו דמי' שעוני מדונה בפינ' עצפה, אֲבָל בקש הדורתה עצים הוה בתוח' כתגרה, אסורה להכניות שם גורגה אפלו אם פרוחיק גצת בין נקורה, בין שאנו מוקוד שחז'יד סוללה בו, ולא גרע מהה שמבואר בסינן ונרג לאסורה לתנינס גורגה גורגה אפלו אם איננו מעמידו סמוך להאש, אך אם איננו מעמידו סמוך להאש, אף אם קרעה על קוקציית קפפור כי אם על אותה כל' השגיאה גורגה, והוא אפלו גרטען בבר. לאפר שרבני המתבור בא' דמיiri בנצטנן, וליהכי לא התר אלא ביבש: (צט) רותם. הינו שחד סוללה בז: (צט) וייש מקלני לופר. פlige אמחר דסבירה לה דרока קשהיא יבש אֲבָל בבר

שער חמץין

(קיט) ריש': (קיט) הנה ברכמ"ם פרוק ט מלכה ג' כבר שאבל כל' פטירה, ופטיטה לעניות דערוי זבר שאינו משבבם כלל על-ידי כס驾, ולפוקי פלה' וכלי סבישיל, וטונע. דב' לא מוכח בגמור רק' נ' עיב' דРЕ' מים יש בו מושום בשול, והרי מים אמתן שухה אומה' בטהה ער' (101) ניש לחות קאת, דטמים לא אדריך במו פרות, עין פג'ן-אברעם בסוף ר' גוד' למד פרואה. ומוצאת בברכ'יל'זך שהוא מושבב בז איחיב מן תורנה זו מדרבנן, וען לעיל בסימן הניד סוללה בז מושום מבשל, מושמע מתקיפה הילשון דההא ר'אורייאן, וגם בפרוי מגדים קפנ'ך זה מושמע ר' ווי' ארכ'ם: (קמ) פג'ן-אברעם: עין פג'ן-אברעם. והוא בבה והתווכת שบท פתמו להריה: (קיט) ביתויסך בשם ער'ן: (קיט) שלטן-ציזישטם. והתמיר-ארכ'ם בפקוק⁽¹⁰²⁾

תרגם: 1 עמ'. 2 עמ'.

ב שפת מ' בערבית
ורוב יעוץ ברא' ארכ'ם
аг' סב' צ' במקורות
ד' שם במקרא ה' סדר
חס' בס' חותמת ור' ואשר
ויבט' פסקים ו' ספקת' כל'
נפקוקם אנטון
המחמיר בדר' שיא'
טי' פון

הלוות שבת סיון שיח

ביאורים ומוספיים

דעת הסוברים שבית השחיטה נהשבר צוון, מיאר, שסוברים הם שדין בית השחיטה הוא בכלי שני, שאינו מבשל אפילו בשום שינוי שהוד סוללת בו. וכן דעת הגראי' אלישיב שבית יצחק בישול פיה הע"ז והויסף, שרבב"א (חילין שם) מבואר שהנוזן הוא לנבי הבלעה הפלטה, ואין תלה בשער החום של יד סוללת.

דעת החזואי (חותם שני שם), שיש להרש שארבעים מעלות נחשב חום שהוד סוללת בו, והויסף, שמלעלת מארבעים ומש מעלות הוא בדאי שיעור שודד סוללת בו. וכן כתוב בשוו"ת אוור ליצון (שם) שיש לחוש ליד סוללת מארבעים מעלות, מפני שנראה שכירסו של תינוק נכויות בשיעור זה, וכן דעת הגרא"ש ואונר קובץ מבית לווי חיו עמי לה, אמרות השבת פ"א סי"א) שיש להחמיר משוער זה.

ובשות' אגדות משה (אויהח חד סי' עד בישול אות ג') כתוב, שרואה שהודר ולהרש שחום בשיעור ארבעים ושלש מעלות נחשב חום להחמיר כולדת בנו, וכן ציריך הגראי' אלישיב (שבית יצחק שם אות ד). דעת הגרא' אהרן קוטלר והגרא"פ פרנק (מותות ושעריו תורה פ"ט אות

ג) שחום של חמישים ושטים מעלות הוא החום שהודר סוללת בו. אך לגבי דין בישול אחר בישול בהבישול הראשון היה בחום פחות מאשר משביעים ואחת מעלות, כתוב בששות' אגדות משה (שם) שיש להחמיר ולהרש שאינו נחשב ממובל של בחום שהודר סוללת בו [וראה מה שבתב שם ירד חד סי' גב], וכן ציריך הגרא"פ אלישיב הגרא"ז אוירברך (שבית יצחק שם). ובשות' אוור ליצון (שם) כתוב, שرك מחום של שמונים מעלות אפשר להקל לעניין שאין בישול אחר בישול, מפני שבמקרה בגין איש חי (שנה ב פ' בא אות ח) שמאכל שאוטם נמנע מלאוכלו מוחמת חומו, נחשב חום בשיעור שהודר סוללת בו, ונראה דהיות בחום של שמונים מעלות.

[מש"ב ס"ק ז]
(וח"שין ולבא משלטי לפ"ל¹⁰⁰).

(100) וכן להנחי דבר לה מברשל שחצטן נגד האש במקומות שככל להתחמס בשיעור שהודר סוללת בו, על דעת להיטוך קודם לכן, כתוב להלן סי' קח) שאסורה. ובשות' העזרקה, כתוב בשוו"ת אוור ליצון (חיב פ' הל' תשובה יט) שמותה, בין לשלדעת רשי' (שבת מ, ב) אין איסור להניח מכל נnder האש כשבדרתו להיטוך בטרם יתחמס בשיעור שהודר סוללת בנו, ויש לצרף את דעת הפסוקים שאין בישול אחר בישול בדבר לח שחצטן, וכן דעת הנרייש אלישיב (הלlot שבת בשבת ח'יא פ"ח הע' 111) שבנקום צורן גודל יש להקל בו.

ולגבי הנחת כל' עם מים בתוך כל'ראשון, כאשר ירע שעדים אינם יכולים להתחמס בשיעור שהודר סוללת בו, הטטפק הגרא"ז אוירברך (שולחן שלמה ס"ק נב' אות ב) שמא אסור הדבר, בין שלפעמים יכולות הימים להתחמס בשיעור שהודר סוללת בנו, והרי זה בניתנת מכל על גבי האש כאשר יודיעם שהאש תכבה לפני שמאכל יתחמס בשיעור שהודר סוללת מ, שאסורה, מבואר בדרכינו לעיל (ס"ק סד).

ולגבי מכל נnder האש להפיג עינתו באופן שלא יתבשל אלא במוציא שבת, הסטפק הגרא"ז אוירברך (שו"ת מנחת שלמה ח'יב סי' ז) לאות ד) אם אסור, מפני שיתכן שנחשה הדר בזירה לאירועה. ואם עבר והנחי מכל נnder האש, היטיר לפני שתהתחמס, כתוב התחלחה להוד (ס"ק ב"ט) שתיכנן שנותר לאוכלו בשבת. [יאם הניח בשוגג, ראה לעיל (ס"ק ג)] שמעשה שבת בשוגג איסור דרבנן אינו אסור בדיעבדן.

[שנה"ז ס"ק קי]

בקני מים פ"ק קי' שולקה אותו כפ"הו צי¹⁰¹.

(101) משמע שאין חילוק בין גדרי בישול במים ובין גדרי בישול בפירורי, והוכיח מכך הגרא"פ שיינברג (חידושי בתרא) שלא בדברי האגלי טל המשך במילאים עמוד 48

[מש"ב ס"ק פ]
שנהתיחו הפטין בתוכו לחוק כל' זה⁹⁶ וכו', דרכינו בקהל ראשון⁹⁷. וטורנות, כrab החזואי (אויהח סי' לו ס"ק ל) שנחשה בכלי שני, וכן דעת הגרא"ז אוירברך (שולחן שלמה ס"ק מ) וראה מה שכחטו לעיל (ס"ק ע).

(97) אמנם, לעיל (ס"ק מ) כתוב, שאם שואב בכף מקדרה ומערה לקערה, נחשב התבשיל שבקערה כמנוח בכלי שלישי. ותרץ בשוו"ת מנחת יצחק (חיה סי' קכו א) שביון שנחלקו הפטקים אם נחשבת הכה שתחב לבירה בכלי ראשון, מוגדר הדבר בספיקא דינגן, ולפיך, כאן, שהודר הוא אם נחשבת הכה בכלי ראשון או בכלי שני, הכריע להחמיר [כיוון שפט דאויריאת הווא], ואילו לעיל, שהודר הוא אם נחשבת הקערה בכלי שני או בכלי שלישי, הכריע להקל אוראה שביתת השבת מלאכת מבשל סכ"ג] והויסף, שלעלן הברך הוא לנבי בישול אחר אפייה, שישנם פוטקים שהתייחסו בוה אף בכלי ראשון, ולכך היקל לבני בף, להחמיר בכלי שני.

הזהוו"א כתוב (אויהח סי' קכ"ב סי' ג), שאם מכנים את הכה לקדרה בעודה על גבי האש, נחשבת הכה בכלי ראשון, ומבלעה וופולטה, אך אם מכנים אותו לאחר שהחורה הקדרה מההש, נחשבת הכה בכלי שני, ואני מבלעה וופולטה [וראה חז"א ז"ד סי' לב ד"ה ובותה⁹⁸]. וכן כתוב בשוו"ת אוור ליצון (ח'ב סי' ל' לשובה יז) לעין בישול בשבת. אכן, כשהחכנית את המזקמת לתוכה הכל' הראשון לזמן קצר מאר, והזקאה מיד לפניה שהספקה המזקמת להתחמס בשיעור שהודר סוללת בו, דעת הגרא"ז אלישיב (שבית יצחק בישול פ"ג אות ב) שאין היא נחשבת בכלי ראשון.

[מש"ב ס"ק פ]
לא יתפקיד בקהל⁹⁹.

(98) ודבר יבש שאינו מבושל, ואינו נאמל חי, כתוב הגרא"ז אוירברך (שו"ת מנחת שלמה ח'יא סי' יא הע' 2, ש"כ פ"א הע' ל' ב) שモתר להיתו סמור לאש [בשאינו מוקצת]. אף על פי שוחהם בשיעור שהודר סוללת בנו, אם איינו יכול להגוע לידי טיעור של צל או של מabalן בין דרוםאי, והויסף, שדברי השוע"ר הרוב (סרג'וס כ'ז) שכתב שודבר אסור, אין אלא באופן שהמאכל כבר ראו לאטלה, ועל ידי היחסים הנהיה צלי, והויסף הגרא"ז אוירברך (שם), שבדרכו מבואר באגוי טל (האופה ס"ק לא), אך הזהלה לחוד (ס"ק ז, לא, ל' ב) והשיבות השבת (מלואכת מבשל ס"ק ל) חולקים, ואסורים אף חימום בשיעור שהודר סוללת בו [וראה מה שכחטו בביה"ל לעיל סי' ד"ה ויכלו].

[מש"ב ס"ק פ]
אין שפולד מרתיקה מועצת וניש שעאיינו ס"ל¹⁰⁰.

(99) ובפרט המיללים יד סוללת בנו, כתוב לעיל (ס"י קס ס"ק כה) שהודר שנשכת לאחריה כדי שלא תיכבה, ובשעה"ע לעיל (ס"י קפא ס"ק יט) כתוב, שהוא כשודר החותת לאחוריה מפע החום. ולדעת החזואי (חוט שני ח'יב פ"כ"ט סי' ג) אם יכול להניח את היד ולטלקה מיד, אין בו סי' לחוכיה שכן זה חום בשיעור שהודר סוללת בנו, ורק אם אפשר להשאיר את היד בחום זה זמן ממושך, מוכח שאינו חום שהודר סוללת בנו.

למעשה, כתוב הגרא"ז אוירברך (שו"ת מנחת שלמה ח'יא סי' צ א) שיעור החום שהודר סוללת בו אין פחות מרובעים וחמש מעלות (עליזות), שהרי כתבו הרשי' ווראי'ש (חולין ח, ב) שהלכה קרי' שבית השחיטה לפני טיעורו של ברווז בשעת שחיטתו היא יותר שמידות חום הדם בבית השחיטה של ברווז שבחות משיעור זה אית' נחשב חום מרובעים וחמש מעלות, ומוכח שבחות משיעור זה אית' נחשב חום בשיעור שהודר סוללת בנו.

ובשות' אוור ליצון (ח'ב פ' לשובה יב) חלק על דבריו, מפני שבמציאות נראה שכירסו של תינוק נכויות בפחות מרובעים וחמש מעלות, ובביאור

מילואים

הלבזות שבת סיון שיח

המשך מעמוד קודם

(קובץ תשובות חז"ס סי' מ) ליוישב את קושתו. ואם עירה רותחין מהמיחט לכוס, ונפקד הקילות. ורוחה להוציא עלורות לה מים נספפים, העיר הגרשיז אוירברן (שות' מנחת שלמה ח'ב סי' ו'אות א) שהואר ווחשבים המים שבמסגרת כמנוחים בבל שני, מרוע אין לחושש שמתבשלים הם כוד קליפה על ידי המים שמערה על גיביהם לפני הפמיג המובא בביבה. וביואר הגריש אלישיב (תשובות שבת סי' ו'אות ב' ו'ח'י'ב' כח) שאן לחושש לבך, מפני שלא יצחק בישול פל'ב אות ב ו'ח'י'ב' שאן לחושש לבך, ולא נסף בהם כח נפח חום של המים משיעור השוד סולדת בו, ובשל דברים אחרים שיתנו לחוכם, והרי יסוד האיסור במג'ז ובבהיל הוא משומש לעיל ידי הבישול נסף כה מבשל בדבר המוניה בכל השwi (וראה קובץ תשובות שם).

מדרבנן, אך לא נזכר טעם האיסור. ואולי מונת השעהיצ' כל כו שהוכר במשנ'ב' לחילן (ס'ק קוח) שאסור מן התורה להגיש בתבשיל המונח ע"ג האש, אבלו אם הוא מטבח כל צרכו, אע"כ שבעה'ע שם (ס'ק קמח) תמה על דבוריו, והיקל בדריעבה. ושם בשענ'ק לאמורירה השעהיצ' שיש להחמיר [הגירושיב ולדנברג].

ביה"ל ד"ה אפס

יש לופר דריינו כמו נצטנן וויש בו עטה מקומות בשול'ו⁴⁴). כתב (או"ח סי' לו ס'ק יט), שאף על פי שהביר'יל הסתפק בורה, מ"מ בר'ין (שבת כב, א בדף דמי'ף ד"ה והרב) מפורש שיש אישור בישול בתבשיל חם הנמצא בבל' שני, אך העיר שמשפטות הגמי' (שבת לח, ב) מושמע שאן בזה אישור, וראה מה שבtab הגריש אלישיב

הלבזות שבת סיון שיח

המשך מעמוד קל

הלבזות שבת שבת ש"ב הע' 54 בשם הגיר שלמה קרלי'ץ) שנדריך לנגב את הטיפות זאמנים בספר והשלון שם כתוב בשם החוזיא' שמותר לעזרות על גם טיפות שאין מ��ולות, פון שנחשהב הדבר בפסק רשות דלא ניחה ליה), וכן כתוב בשות' מנהת יצחק (שם) אכן, בשנייה את הוכוס ונשאה לחות ברפניותו, דעת הארגן קרלי'ץ (שם) שאן חשש לעזרות מהמיחט לתוכה, פון שאן לחות וחויסת של תיקון כלל, שהרי אין בה ממשות.

מאידך, בשות' שבת הלוי (ח'ז סי' מ' בת' ס'ק א' בת' ס'ק ב') מטעמי לנגר את הבוט, פון שאן גדרי בישול נהוגים מלפני הלחלה היהת המכועת שבדפנות הוכוס, ועוד, שהרי וזה פסק רישא דלא איכפת לה כל', וכן דעת הגריש אלישיב (מאור השבת ח'א סי' ד' ס'ק כ'ג) וכן כתוב דעת המתה'ין. וכן כתוב בשות' אור לציון (ח'ב פ'ל תשובה י), וכן דעת הגריש אלישיב (הלבזות שבת ח'א פ'ח הע' 55) שモותר לנגר את הוכוס עד שתהייה גובה ובסה, וכן הורה למעשה שמכפיק ולנגב את הוכוס עד שתהייה גובה ובסה, וכן הורה לנגר את הוכוס (שם הע' קנו). אך לעצמו החמיר בברור, תניב את הוכוס (שם הע' קנו).

ואם עבר עירה על גבי מים מוענים שלא התבשלו, כח בשות' ארחות משה (שם אות ב') שאסורים כל המים בשתייה, פון שהמים העונינים שנתבשלו אינם בטלים בששים, פון שידינם כדרור שיש לו מתרין במוציא עיטה שבת וראה בה'יל לעיל (ס'ט ד"ה וא'ב'). אכן, כאשר אין בכם אלא טיפות מועינות, כתוב שם שלא נאסרו המים שבוכס עד שעננה מרכבים, כתוב שם שלא נאסרו המים בשתייה, שהרי לא מהנה מעשה הבישול שנעשה בהן, וכן דעת הגריש אלישיב (שות' יצחק בישול פל'ז' א'ות כ').

בבוס טיפות מועינות שהתבשלו והצטנגו מותה. כיון שנתקטים אלו שבישול אחר בישול בברור לח שחתנן לאמריר אינו אסור מן הדין [ראיה מה שבתבנו לחילן (ס'ק צט)], ובונוקם לך, שכמות המים שבטיופות פחותה משיעור החוויב של מלאכת בישול, ועוד, שהימים הטיפות הוא פסק רישא דלא ניחה ליה, כיון שאן לו הנהה מפיות אלו, ורק בשוש בנות מים צוננים בשיעור שנגה מהם ומוחימומם, אסור לעזרות לתוכם ותתיכון מהמים.

וכן כתוב בספר שבת השבת (פתיחה למלאכת מבשל ס'ק יט, ובס'ק לב ד"ה ובעקבו) שモותר לעזרות מהמים על טיפות מועינות אלו, והוסטף (שם ס'ק כ'ג) שאף על פי כן, המחייב בהזאת אינו מן המתה'ין. וכן כתוב בשות' אור לציון (ח'ב פ'ל תשובה י). וכן דעת הגריש אלישיב (הלבזות שבת ח'א פ'ח הע' 55) שモותר לעזרות על גמי' הטיפות, בעירוף השיטה שהובאה ברמיה' לא לעיל (ס'ז'), שבמצטטך ורע לו אין בישול אחר בישול בלה', שהרי מים נחשים מצעטטך ורע לו.

ማידך, בשות' מנהת יצחק (ח'ט סי' ל') כתוב שאדריך לנגב את הוכוס אף מפיות מועינות לפני שמערה רותחין לכוס, וכן דעת הארגן קרלי'ץ (ח'וט שני ח'ב פ'כיט' ס'ק ז') שנוהגים להחמיר ולנגב את הוכוס. אכן, בכל שקהה לנגבו, כגון בקבוק, כתוב בשות' מנהת יצחק (שם) שיש להקל לנגרו עד שייצאו ממעטו חיטופות. וכח בשות' אגרות משה (שם) שאסור לעזרות מהמים על גידין, וכן כתוב בשות' אור לציון (שם). והרוחה לעזרות, דעת החוזיא' (דינם והנתגות פ'ב' א'ות ד').

הלבזות שבת סיון שיח

המשך מעמוד 274

[מוש"ב ס'ק צב]

דסמן למדרינה גמ'ין אסור אלא אריך להרוחיק קצט¹⁰²).

102) ולהחמצ קדריה במקום שהחש גונעת בה מהצד, כתוב החוזיא' (או"ח סי' לו ס'ק יט) שמולשון הנמנין (כאן, ולהלן ס'ק צד) מושמע שלדעתי הרשבי'יא מותר הדבר וריך לפ' הרוא'ש ציריך להרוחיק קצט), והעיר על

(האופה ס'ק יט א'ות יב-ט) שבtab שגדיר הבישול במים אינו תלי' דוקא בהשחתת המים אלא אף בחימוםם, מה שאן כן בשאר המאכלים. אכן, אף האגלי טל עכמו חור בו מודבריז' (שם), השמתה לשליח), וכח למסקנא שנדרי הבישול במים הינט' במדרי הבישול בשאר מאכלים וראה מה שבתבנו לעיל (ס'ק כ'ז).

